

FØROYAR, FARVÆL**Orð & myndir: EYÐ MATRAS**

– Føroyingar og danir arbeiða væl saman, sigur Kette Sørensen, álitisvinna á Vestlax

Tey rýmdu til Hirtshals

– men størstur av øllum er kærleikin til...

Hirtshals – eitt føroyskt fiskariparadís í norðurljóandi. Soleiðis kundi tað næstað sæð út, nú nógvir føroyingar hava leitað sær higar tey seinastu tvey árinum fyrri at finna arbeiði.

Men vegurin til fullkomnu eydnuna er bert hálvur. Dreymurin hjá

teimum flestu er, at rákið broytist og at tey aftur kunnu venda nøsini heim aftur. Kanska letur eitt flakavirki uppafst í næsta mánaði, kanska um tvey ár ella um trý ár.

Føroyingar, sum noyðast at flyta undan arbeiðsloysi, taka ikki synd í sær sjálvum.

Tað tora teir als ikki.

»Vit hava øll skyldina av, at landið er farið á glið. Øll hava notið av teimum góðu 80-árunum, og nú noyðast vit at gjalda gildið«, siga politikararnir.

Og hetta ger føroyingurin eisini – sjálvt um prísurin er at rýma.

»Fólk eru altíð flutt undan hungursneyð. Hygg bert at Írlandi!« siga samfelagsfrøðingar, sum spáa, at pláss bert verður fyri 25 túsund føroyingum í Føroyum.

Og hetta hevur føroyingurin við sær í viðförunum, meðan skuldin og skuldakenslan til heimlandið bara veksur og veksur.

Stórt arbeiðsloysi

Í 60-árunum var rættuligt sildarok í Norðsjónum. Gullfinnur, Ísborg, Sólborg, Brestur, Kalsenni, Saturn og Geyti Reyði, vóru bert nakrir nótabátar, sum høvdu gott fiskarí og seldu til Hirtshals hesi árin.

Býurin vaks skjótt. Frá bert at hýsa tveimum skitt-fiskafabrikum, vóru føroyskir sjómenn við til at gera Hirtshals til ta næststørstu fiskaríhavnina í Danmark.

Tá var gøtmyndin merkt at ungum, ágrýtnum sjómönnum, sum forvunnu nógvar pengar og settu dám á býin, sigur Levi Joensen á

Næststørsti býur

Bæði í Hanstholm og Esbjerg býr væl av føroyingum, men Hirtshals er enn tann næststørsti føroyski býurin í Danmark.

Og hetta eru vit stolt av, sigur Knud Størup, borgmeistari. Hann viðgongur, at tað ikki er líka lætt hjá føroyingum at koma higar, sum tað var fyrr. Og um býurin hevur brúk fyri fleiri føroyingum, er torført at svara.

Vit hava sjálvi eitt stórt arbeiðsloysi. Um føroyingar flyta higar, taka vit ímóti teimum, tí tey hava rætt at vera her. At øll ikki klára at livbjarga sær sjálvum, mugu vit bara góðtaka.

Verða føroyingar sammettir við aðrar innflytara-bólkar?

Nei, tað verða teir so avgjört ikki. Vit rokna føroyingar sum ein nátturligan part av okkum, og eingin orsök er til at gera nakra konflikt burtur úr hesum.

Men heldur tú, at føroyingar yvirføra sínar trupulleikar til dansku provinsina?

At fólk rýma úr Føroyum, er mest spell fyri føroyingar sjálvar. Landið missir hóp av vøkvalifiseraðum fólki, sum hava hug at arbeiða og satsa.

Og sum borgmeistari í Hirtshals í meira enn 15 ár, veit hann ivaleyst betur enn nakar, hvussu stóran týðning føroyingar hava havt fyri býin.

Óvist hvussu nógvir føroyingar búgva í Hirtshals

Sera trupult er at fáa upplýst, hvussu nógvir føroyingar búgva í Hirtshals. Á fólkeyirlitinum í Álborg hava tey skrásett millum 20 og 30 fólk, sum tey við vissu vita eru flutt úr Føroyum síðan fyrsta januar í ár. Men, at tey faktisku tøluni eru øðrvísi, eru tey ikki í iva um á fólkeyirlitinum.

Føroyingar, sum flyta, verða ikki skrásettir út frá hvørji tjóð, teir koma frá. Og heldur ikki øll boða fólkeyirlitinum frá, tá tey flyta. Tí er ómøguligt at fáa nøkur nágreinilig tøl, siga

tey á fólkeyirlitinum.

Men eftir øllum at døma búgva millum 400 og 500 føroyingar í Hirtshals. Hetta sigur Levi Joensen á sjómansstovuni í Malta í Hirtshals. Hann er tann, sum hevur størstan kunnsleika til føroyingar, sum búseta seg á norður- og suðurstrondini á Jyllandi.

Hann sigur, at einir 100 føroyingar eru komnir til Hirtshals í ár. Men um allir hava búsett seg í býnum er óvist. Helst eru nakrir fluttir til Esbjerg og til Hanstholm, sigur hann.

Dagfinnur Højgaard av Toftum er ein av føroyingunum, ið arbeiðir á Vestlax í Hirtshals